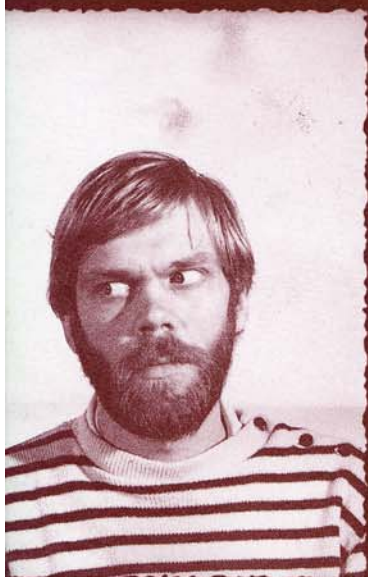

video-installaties

Peter Bogers

Centrum
Beeldende
Kunst
Dordrecht

impulsen 5

Frans van Lent

foto's

impulsen 5

Peter Bogers

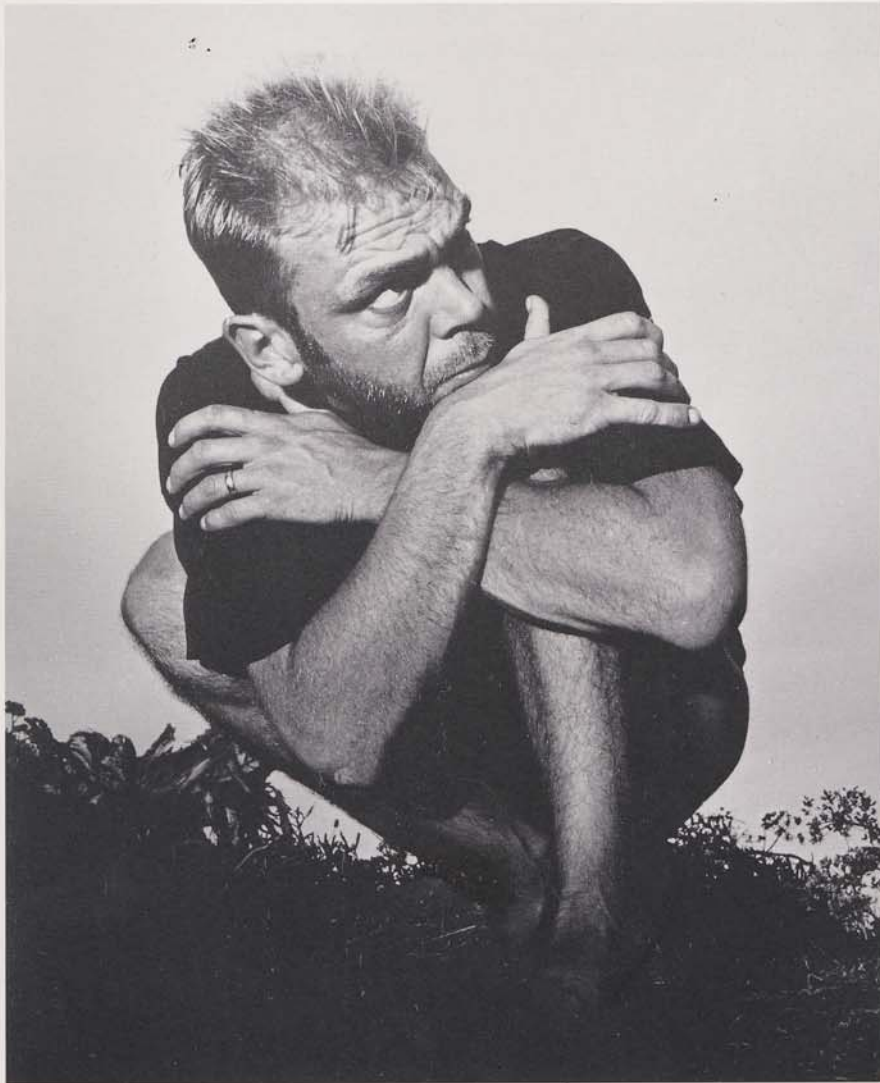
video-installaties

Frans van Lent

fotos

Impulsen 5

2

Frans van Lent: Isla de Hierro (1991); Cibachrome (Kleur); 68 x 55 cm

voorwoord

3

Vanaf 1987 heeft mijn werk een sterke versobering ondergaan. Verhalende elementen en compositorische constructies verdwenen en hiervoor in de plaats ontstonden eenvoudige monumentale vormen. Ondanks deze verschuiving ben ik 'tussendoor' altijd zelfportretten blijven maken, als ontspannende onderbreking en om het plezier van het experiment. Dit 'tussendoor' had tot gevolg dat de hieruit voortgekomen dia's en negatieven zelden resulteerden in een afdruk.

In 1993 heb ik de gemeentelijke transactiesubsidie aangewend om een aantal van deze portretten af te werken. In samenspraak met de commissie en directeur van het Centrum Beeldende Kunst ontstond het plan deze portretten te exposeren in het kader van de 'Impulsen'-reeks.

Binnen deze serie tentoonstellingen is het de regel dat een kunstenaar, afkomstig uit Dordrecht, een collega uitnodigt. Het stond voor mij al snel vast dat deze collega **Peter Bogers** moest zijn. Bovenal vanwege de kwaliteit van zijn werk, maar eveneens omdat het gebruik van zijn eigen lichaam binnen zijn videowerken goed te combineren leek met mijn zelfportretten. Daar kwam nog bij dat wij, samen met Bert Verwijs, van 1981 tot 1985 gewerkt hebben in **Atelier 00**, een ruimte waar met regelmaat installaties werden gerealiseerd en performances plaatsvonden.

Nadat Peter in 1985 verhuisde naar Amsterdam was ons werk nooit meer gecombineerd in een tentoonstelling te zien geweest. Tegelijkertijd met de planning van deze tentoonstelling in het Centrum Beeldende Kunst, kwamen we tot een afspraak met galerie **Fotomania** in Rotterdam. Van 12 november tot 23 december jl. hebben wij daar, onder de titel '**Reprise**', recent werk tentoongesteld. De tentoonstelling in het Centrum Beeldende Kunst laat wat meer zien van ons gezamenlijk verleden in **Atelier 00**. Met souvenirs uit deze tijd hebben wij samen een wand gevuld.

We hebben deze tentoonstelling met veel plezier samengesteld en ingericht en hopen dat dit aan het uiteindelijke resultaat is af te lezen.

Frans van Lent

Reprise is het thema van de gezamenlijke presentatie van Peter Bogers en Frans van Lent in het Centrum Beeldende Kunst te Dordrecht. Kort ervoor exposeerden beiden samen bij Galerie Foto-mania te Rotterdam, ook al onder de noemer Reprise. Vanwaar deze titel? Een Nederlands woordenboek leert dat reprise staat voor herhaling of wederopvoering en dat de term vooral gebruikt wordt in de wereld van het toneel en de muziek. Het woord is afkomstig uit het Frans en betekent daar onder andere ook her-vatting of herneming. Van Lent en Bogers hebben dus eerder sa-mengewerkt, hoewel ze de afgelopen tien jaar onafhankelijk van elkaar en met verschillende media - respectievelijk fotografie en video - actief zijn geweest.

Peter Bogers / Frans van Lent: Reprise

Peter Bogers (Dordrecht, 1956) en Frans van Lent (Rotterdam, 1955) kennen elkaar ongeveer twintig jaar. Zij ontmoetten elkaar op de Academie voor Beeldende Vorming in Tilburg, waar ze beiden studeerden in de jaren 1974-1977. Na enkele jaren vervolgopleiding vestigden zij zich in 1980 in Dordrecht en deelden daar een atelier, ook samen met Bert Verwijs. **Atelier 00**, zoals het heette, was niet alleen de werkruimte voor deze kunstenaars, maar ook werden er performances van anderen georganiseerd. De performance was ook de kunstvorm waarmee Peter Bogers en Frans van Lent zich aanvankelijk, in de vroege jaren '80, bezighielden. De performance vormt dan ook het gemeenschappelijk verleden van de twee, waarnaar in de titel van de huidige tentoonstelling wordt verwezen. Er was sprake van een sterke wederzijdse beïnvloeding en een constante uitwisseling van ideeën. Hoewel er relatief slechts weinig werken tot stand kwamen die op beider naam stonden, assisteerden zij elkaar en figureerden in elkaars presentaties.

Binnen de performance-activiteiten hanteerden Bogers en Van Lent ook voor het eerst de media waarmee zij nu direct worden geassocieerd: fotografie en video. Aanvankelijk dienden deze puur als registratiemiddelen, geleidelijk speelden ze soms echter ook een rol in de performances zelf. De sterk fysieke, persoonlijke en sociale aspecten ervoeren de kunstenaars soms als frustrerend. Het gebruik van genoemde media creëerde meer afstand en werkte als bevrijding van de directe confrontatie met het publiek. Geleidelijk ontwikkelden de aanvankelijk als hulpmiddelen gehanteerde media zich naar een autonome status. Tegelijkertijd werd het werk meer geformaliseerd en - doordat de emoties in een strakker 'kader' werden geplaatst - ook universeler. Het werkproces bleef belangrijk, maar was nu in de uiteindelijke werken niet meer zichtbaar.

STORING LIVE ART IN 00 simultaan versie

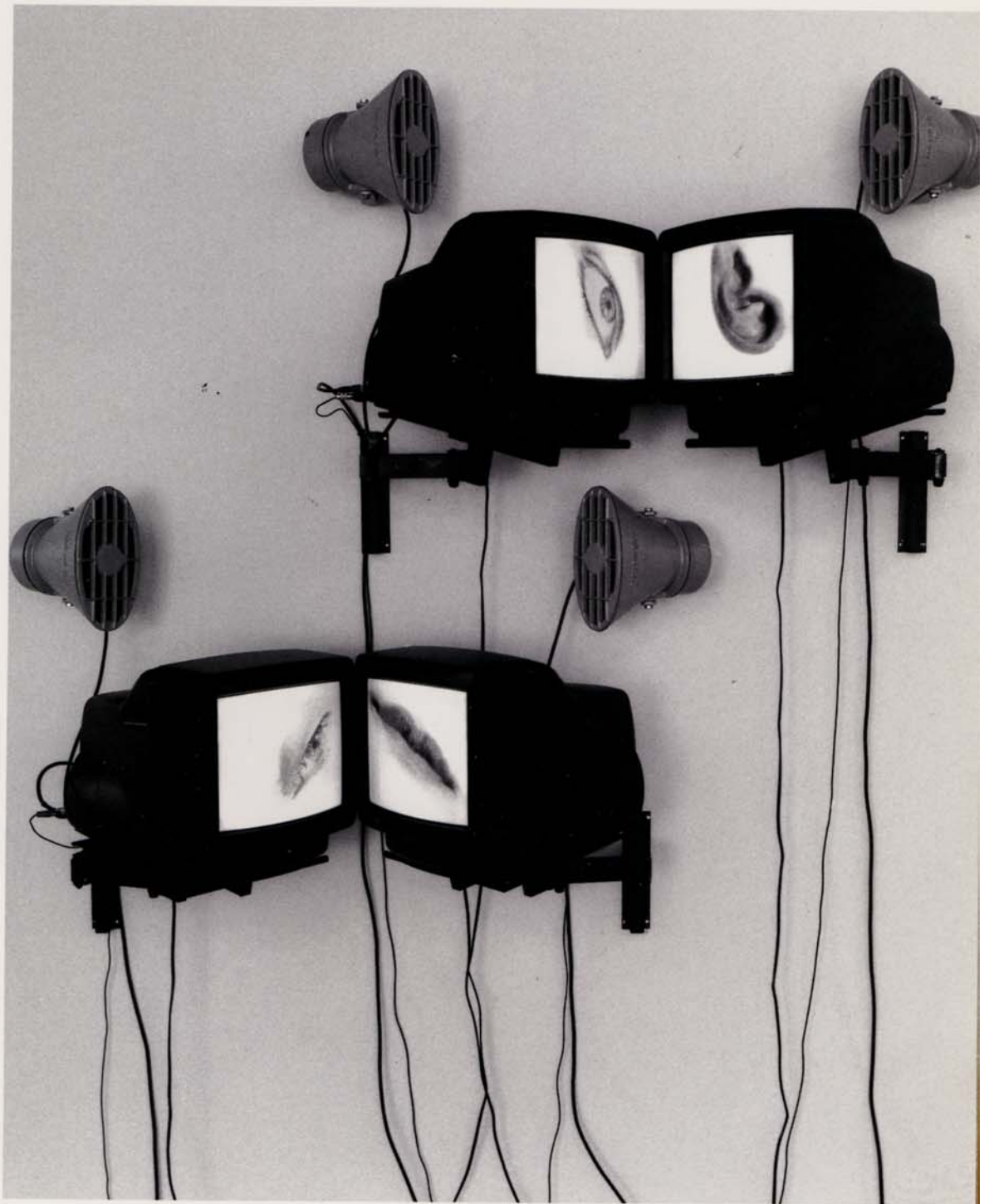

za 16 juni 9 uur
toegang vrij
atelier 00
k.kalkhaven 6
dordrecht

THE ARTATTACK 1

6 Nog voor dat de samenwerking van Bogers en Van Lent in het Dordrechtse atelier eindigde hadden beide kunstenaars het medium gevonden dat in hun latere ontwikkeling zo'n belangrijke rol zou spelen. In de jaren 1983-1985 was er nog sprake van een 'overlap' tussen de performance-activiteiten en het ontstaan van de eerste autonome foto- en videowerken. Het jaar 1985 markeert ook het einde van de samenwerking van Bogers en Van Lent. Eerstgenoemde vertrok naar Amsterdam, laatstgenoemde verbleef een half jaar in het buitenland en keerde daarna terug naar Dordrecht. De eerste paar jaar was er naast de letterlijke ook een figuurlijke afstand tussen de twee. In ieder geval ontwikkelden beide kunstenaars zich vanaf dat moment onafhankelijk van elkaar, waarbij Van Lent definitief koos voor de fotografie en Bogers voor de videokunst.

Frans van Lent's fotowerken behoren tot de geësceneerde of geconstrueerde fotografie, die sterk gezichtsbepalend is geworden voor de hedendaagse beeldende kunst in ons land. Zijn vroegste fotowerken verloochenen zijn performance-verleden niet. Het menselijk lichaam of delen daarvan spelen een grote rol in deze beelden en regelmatig figureert Van Lent zelf in het werk. Het 'kijkdoos-achtige' dat kenmerkend is voor veel Nederlandse geësceneerde fotografie komen we bij hem niet tegen. Van Lent exposeerde met zijn vroegste werken onder andere bij **Perspektief** te Rotterdam, een van de eerste podia voor deze nieuwe richting binnen de fotografie. In de loop der jaren ging het menselijk lichaam geleidelijk een minder prominente rol spelen in zijn werk, hoewel het zeker aanwezig bleef. Sterker werd de isolatie van de afgebeelde voorwerpen, veelal door een gitzwarte achtergrond. Het soms 'verhalende' karakter van het vroege werk maakte plaats voor meer introverte, associatieve betekenissen. Ook een reductie van het aantal beeldelementen tot in feite tegenwoordig meestal slechts één, is kenmerkend voor Van Lent's ontwikkeling. Daarnaast speelt de menselijke waarneming een essentiële rol in de soms raadselachtige beelden.

Peter Bogers / Frans van Lent

9

Deze pagina: Frans van Lent; Kus (1994); Cibachrome; 92 x 140 cm

Linkerpagina: Frans van Lent; Massaī (1992); Ciba transparant; 120 x 84 cm

10

Hoewel Peter Bogers aanvankelijk wel experimenteerde met het medium fotografie, ontwikkelde hij zich na 1985 nadrukkelijk als videokunstenaar. En hoewel begrippen als tijd en beweging ook een rol spelen in de foto's van Van Lent, zijn deze in het videowerk van Bogers uiteraard evidenter aanwezig. Zijn eigen lichaam - vooral ogen en mond - is vrijwel altijd de hoofdrolspeler in het werk en de fysieke directheid herinnert sterk aan zijn performance-verleden. Ook de geluiden die het menselijk lichaam produceert en de

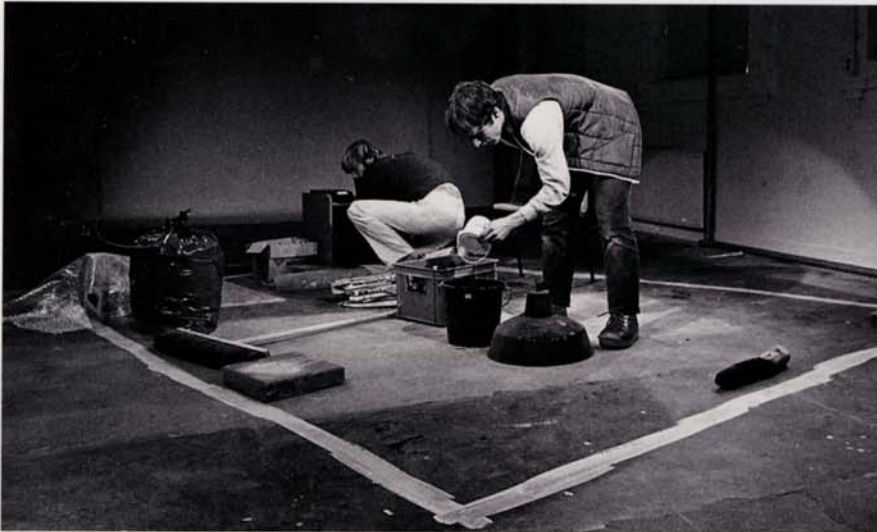

ritmes daarvan vormen een belangrijk aspect van zijn werk. In dat opzicht is Bogers net zo goed muzikant en componist als beeldend kunstenaar. Sinds een aantal jaren exposeert hij regelmatig in binnen- en buitenland en wordt zijn werk gedistribueerd door MontVideo te Amsterdam. Een aparte plaats zeker voor wat betreft de presentatievorm -

nemen de 'vitrines' in binnen zijn werk. Zeer kleine monitoren zijn daarbij geplaatst in glazen kastjes als verzamelobjecten in een museumvitrine. Deze vorm van isolatie van het beeld toont verwantschap met de eerder genoemde isolatie in de fotowerken. Ook de technisch gepolijste afwerking van de vitrines roept herinneringen op aan de glanzende cibachrome-afdrukken van Van Lent. De eerder genoemde afstand die de media video en fotografie boden ten aanzien van de performances, blijkt hier bij beiden sterk aanwezig.

Deze pagina: **Performance in Atelier 00 (1981)**

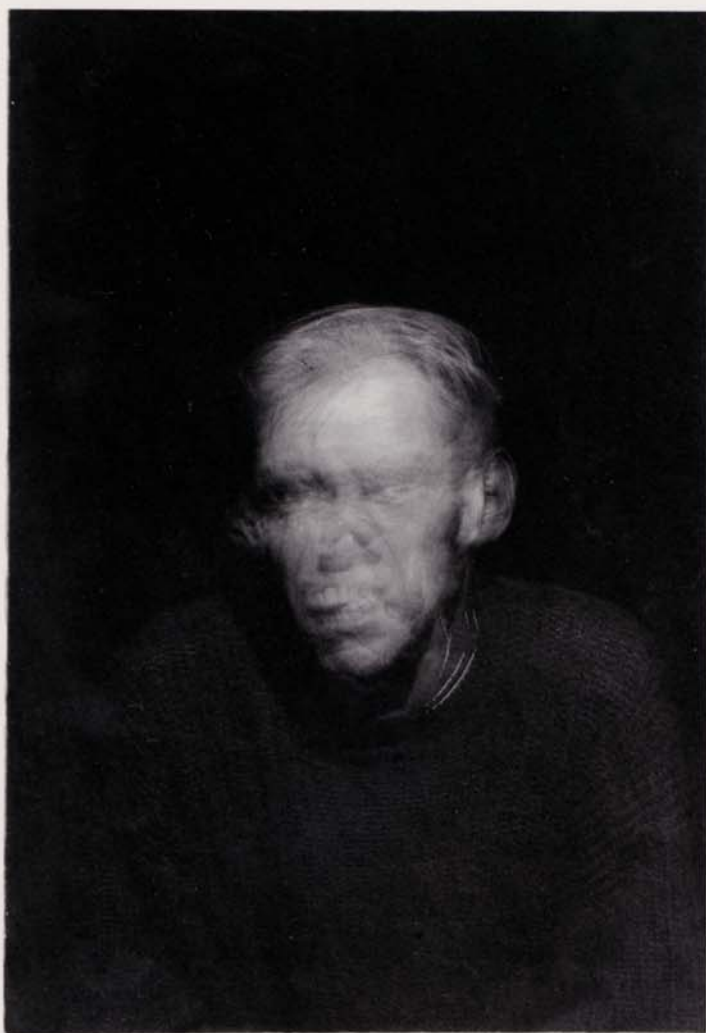
Rechterpagina: **Performance in Lokaal 01, Breda; Interror (1981)**

Het werk van Frans van Lent verschilt van dat van Peter Bogers, maar er zijn ook overeenkomsten. De expositie Reprise biedt de mogelijkheid voor ons als beschouwers inzicht te krijgen in de ontwikkeling van twee kunstenaars die na een periode van nauwe samenwerking en sterke wederzijdse beïnvloeding ieder hun eigen weg zijn gegaan, werkend met verschillende media. Het is interessant om te zien hoe zij ieder voor zich het gemeenschappelijke verleden verwerken in hun huidige werk. Hoewel er op de tentoonstelling ook ouder werk wordt getoond, is er zeker geen sprake van reprise in de betekenis van herhaling. Of er sprake zal zijn van reprise in de betekenis van hervatting van de samenwerking zal de tijd leren.

Robbert van Venetië

Impulsen 5

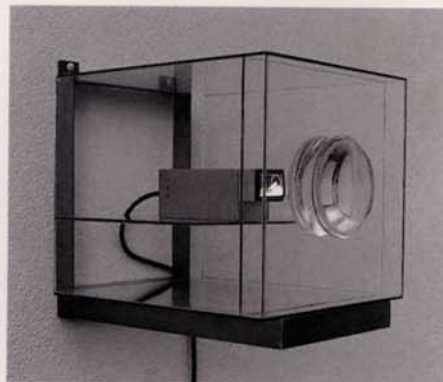

Rechterpagina: **Peter Bogers: Retorica (1992)**

Deze pagina: **Frans van Lent: Francis (1992): 150 x 97 cm**

Peter Bogers / Frans van Lent

Peter Bogers; Portrait (1991); video-object;
(bovenaan deze pagina: detail)

Impulsen 5

14

Frans van Lent; (1982); 106 x 69 cm

impulsen 5

© Centrum Beeldende Kunst Dordrecht

Deze uitgave verschijnt bij de tentoonstelling Impulsen 5, januari 1995, in een oplage van 250 exemplaren waarvan de eerste 50 zijn genummerd en gesigneerd door de twee deelnemende kunstenaars.

Tekst:

Robbert van Venetië, Rotterdam

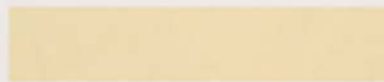
Ontwerp catalogus:

Faydherbe / De Vringer, Den Haag

Druk:

Albani, Den Haag

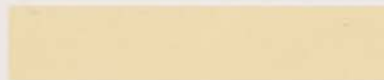
Dit is nummer:

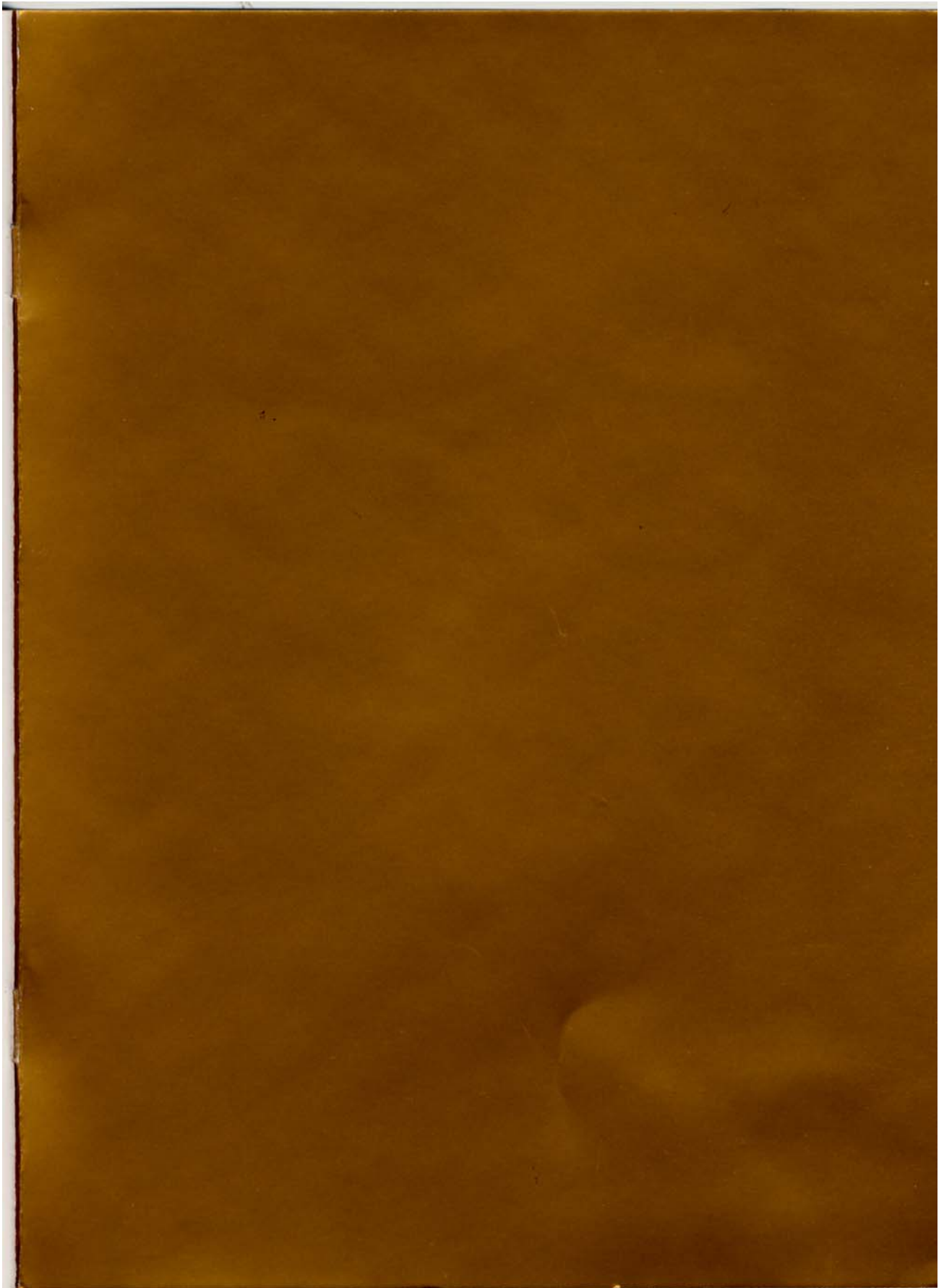

Peter Bogers:

Frans van Lent:

Centrum
Voorstraat 180
Beeldende
3311 ES Dordrecht
Kunst
(078) 13 76 76
Dordrecht

